

ЛЮБОМИР ПЕНКОВ
ИДЕЯ ОТ КОТЕШКА ОПАШКА
ИЛИ КАК БЕ СЪЗДАДЕН
СВРЪХЧОВЕКЪТ

chitanka.info

На 1 септември 1930 г. приключи първият кръг на Международния конкурс за научнофантастични разкази. Както обявихме, първа награда не бе дадена. Днес публикуваме за нашите читатели разказа на ЛЮБОМИР ПЕНКОВ, който бе отличен с ВТОРА НАГРАДА.

В същност всичко започна съвсем обикновено, ако се изключи фактът, че Джеремайа Тикс не се поряза, докато се бръснеше. Това собствено не обяснява нищо, но би трябвало да се има предвид, тъй като се случваше твърде рядко. Професорът каза едно неопределено „хм“ и се взря късогледо в огледалото. Просто да не повярваш, никаква драскотина! За всеки случай Джеремайа Тикс добави още едно „хм“ и вероятно не би имал нищо против да се полюбува още малко на гладко избръснатата си физиономия, ако в този миг последната рожба на професорската страст към саморъчно конструирана битова техника или по-точно кафеварката „Неси“ не бе оповестила с мощен рев, че достойно е изпълнила задълженията си. Джеремайа Тикс подскочи уплашено и се втурна към кухнята, сподирен от котарака Елмър.

Някъде по средата на пътя професорът с изненада установи, че продължава да държи самобръсначката, каза за трети път „хм“ и, преизпълнен с най-добри намерения, внезапно смени посоката. Точно в този момент котаракът Елмър пък установя, че пътят към добрите намерения е покрит с ад — Джеремайа Тикс прелетя не повече от два метра и се приземи пред прага на банята, а Елмър, гневно размахвайки опашка, с вой се оттегли някъде към спалнята.

В името на истината трябва да се каже, че подобно конфликтно пресичане на намеренията на двамата стари ергени не се случваше за първи път и даже в някакъв случай за втори или трети. Но може би поради особения ракурс, с който разполагаше Джеремайа Тикс, след приземяването или кой знае защо, това сега няма никакво значение, професорът за първи път забеляза колко много емоционална енергия излъчва опашката на иначе мързеливото, а сега разгневено пухкаво кълбо.

Джеремайа Тикс седна на пода, опипа внимателно ожуленото си чело и без да разчита на разбиране от страна на котарака, съвсем механично каза „пис, пис“. Сякаш за да докаже колко мизерни са

човешките познания в областта на котешката психология, иззад вратата веднага се подаде Елмър и като отърка охранения си гръб в рамката ѝ, спокойно погледна професора в очите. „Странно...“, каза Джеремайа Тикс и се изправи, а пред вратата на банята се спря и погледна още веднъж към Елмър. На излизане оттам той внимателно прекрачи преливащия от най-добри чувства котарак и след като повтори още веднъж „Странно как не съм го забелязъл досега...“, влезе в кухнята.

Скритият смисъл на думите му без малко не се нареди до загадката на Бермудския триъгълник и проблема за НЛО, защото още щом прекрачи прага на лабораторията си, професорът забрави блестящата догадка, която беше минала през ума му. Наистина никой не може да потвърди, че малко особената гледна точка изигра някаква роля в това отношение, но нима Нютон не беше полегнал под ябълката, а Архимед — във ваната, когато откриха знаменитите си закони?

Че Джеремайа Тикс толкова бързо забрави, че каза „Странно...“, не бива да учудва никого. Той беше психофармаколог и работеше по договор за една частна фондация с гръмкото наименование „Долу стреса!“. Сега вече, както и ще проличи от края на този почти документален разказ, се знае, че задачата му, макар и еднозначна, съвсем не е била лека. Половината от срока на договора му беше изтекъл, а поредният експеримент навлезе в задънена улица. Накратко казано: след поемане на определено количество етанол, примесен с някои ароматични вещества, подопитните рязко повишаваха еуфоричния си потенциал и в началото изглеждаше, че проблемът със стреса е решен. За съжаление полученият ефект беше твърде краткотраен и няколко часа по-късно доброволците изпадаха в мрачно настроение и свадливост, а не липсваха и странични явления от санитарно-битов характер. Трябваше да се мисли за принципно нова постановка на по-нататъшните експерименти и с влизането си в лабораторията Джеремайа Тикс почти мигновено забрави за злополучния си полет в хола пред банята.

В същност нищо особено нямаше да се случи и може би човечеството щеше да осъмне една сутрин с антистресов препарат, ако вратата на професорския апартамент не беше снабдена с новите за онова време дактилоскопични ключалки, които идентифицират палеца на собственика.

И така след работа Джеремайа Тикс докосна малкото кръгче и вратата сама безшумно се разтвори. Професорът по навик се огледа за Елмър, но входното антре беше празно, а от хола идваха някакви странни, приглушени звуци, каквито Джеремайа Тикс никога не беше чувал. Той свали тихо обувките си, прекоси на пръсти преддверието и надникна в хола.

Вън, на верандата, спокойно се разхождаше гълъб, а вътре, зад стъклото, като негово огледално отражение, нервно пристъпваше Елмър. Никога професорът не би могъл да си представи, че кроткият и мързелив котарак може да се държи по такъв начин! Козината му беше настръхнала, опашката бясно се мятеше встрани, а долната челюст ситно-ситно дробеше звуци, които напомняха котешко мяукане, но на бързи обороти.

Джеремайа Тикс погледа няколко секунди, после внимателно притвори вратата на хола и тихо каза „Елмър!“. Последното, и като че ли най-енергично, размахване на опашката по магически начин смъкна нервното напрежение и котаракът спадна като пробит балон.

Гениалната догадка отново блесна като мълния и професорът, отмалял, се отпусна в близкия фотьойл. Ето я истината! Единствената!!! Елмър скочи в скута му, намести се удобно и замърка...

Мина много време. В стаята притъмня, а Джеремайа Тикс с механично движение продължаваше да гали пухкавото кълбо върху коленете си и да мисли...

Рано на другата сутрин служителите в зоопарка бяха приятно изненадани от нарасналия интерес към техните питомци. Веднага след отварянето там се появи Джеремайа Тикс и като не обърна никакво внимание на папагалите, жирафите и птицата Ему, дълго се застоя пред клетката на лъвовете. На все още редките посетители направи впечатление начинът, по който високият, на средна възраст мъж се опитва да установи контакт с огромните котки. Той казваше „бау!“, а царят на джунглата, ужасно отегчен, размахваше опашка и не му обръщаше никакво внимание. Накрая професорът посегна да мушне с пръст най-старото животно в хълбока, но се оказа, че въпреки преклонната си възраст, то има отлично запазени рефлексии. Джеремайа Тикс шеговито му се закани и като промърморя „Ах, ти, палавнико...“,

се насочи към обширното, но гъсто населено обиталище на съвсем обикновените сиви домашни зайци.

Там според наблюденията на един от служителите той се държал още по-странно. Нещо повече, хората, които добре го познават, твърдят, че е просто невъзможно професорът да приклеква притворно, да прави рупор с дланите си и щом зайците се успокоят, да скача в цял ръст и с едно смразяващо кръвта „бау, бау“ да кара бедните животни да се вцепеняват от страх.

След странното си поведение при зайците Джеремайа Тикс се задържа за малко пред клетките на таралежите и шимпанзетата и някъде около обяд напусна зоопарка и хукна към лабораторията.

На следващия ден оттам изчезнаха епруветките, центрофугите и изобщо цялата ненужна вече химическа апаратура. Когато всички помещения бяха вече опразнени, професорът се разплати с досегашните си сътрудници, взе телефона и се обади в рекламния отдел на един голям всекидневник. Там той поръча обявление, в което се казваше, че отлично обзаведена лаборатория търси специалисти по ветеринарна трансплантация, а също така и работници за вивариум при отлично възнаграждение.

След още два дни в лабораторията се появиха едри, мрачни мъже, облечени в яркооранжеви работни комбинезони, които свалиха от един още по-едър камион клетки с най-различни размери. Джеремайа Тикс сам ръководеше подреждането им и когато всичко беше готово, той заключи външната врата и отиде на конфиденциален разговор с един дресьор на диви животни, чийто адрес откри в телефонния указател.

В края на този тежък ден професорът нае и един човек, който не можеше да различи бизон от кенгуру, но за сметка на това пък беше психоаналитик.

За седмица лабораторията се изпълни с всевъзможни животни. Между клетките сновяха новоназначените работници от аквариума, а двамата ветеринари, специалисти по трансплантации, пробваха остриетата на съвсем новите скалпели върху ноктите на палците си.

Последна пристигна една много компактна, но с огромни възможности ЕИМ, след което вратите на Лабораторията за психопрактични изследвания на Националната асоциация „Долу стреса!“ се затвориха и работата ѝ потъна в дълбока тайна.

Половин година по-късно, малко преди откриването на конгреса на психиатрите, плъзнаха слухове, че професор Джеремайа Тикс ще направи там сензационно научно съобщение. Един булеварден вестник свенливо публикува малък репортаж за нов препарат, произведен в лабораторията. В репортажа се разказваше как болен с тежка форма на неврастения след еднократно поемане на новото лекарство се излекувал, след три дни кандидатствувал в Академията за командири на космически кораби и което е най-важното, бил веднага приет. Разбира се, репортажът беше измислен от начало до край, защото никой не знаеше върху какво работи професор Джеремайа Тикс.

Два дни преди конгреса професорът се качи в колата си и тръгна да обикаля предградията. На преследващите го журналисти направи впечатление интересът, който той прояви към реномираните квартални пияници. След дълго и уморително обикаляне по кръчмите професорът се спря на едни действително великолепен екземпляр с пурпурен нос и неотразимо мътни очи. Разговорът между тях явно се затегна, защото червеният нос беше свел речника си до възможния минимум или по-точно до няколко междуметия, а останалото компенсираше с не твърде изразителни гримаси. Въпреки неочакваните трудности накрая двамата стигнаха до споразумение и Джеремайа Тикс, след като качи червения нос и закупения преди това по негово указание кашон уиски в колата си, потегли към лабораторията. Разочарованите журналисти, които не чуха нито дума от разговора, унило тръгнаха към редакциите си.

През следващите два дни не се случи нищо особено, а на третия Конгресът на психиатрите с деликатна скука изслуша първите няколко реферата.

После на трибуната се изкачи професор Джеремайа Тикс. Очите му блестяха така трескаво, че залата притаи дъх, а председателят, който все още обясняваше сложното заглавие на научното му съобщение, с професионален навик отбеляза за себе си, че многоуважаемият колега е нервно преуморен.

— Когато канадецът Ханс Селие — започна Джеремайа Тикс — обозначи с думата „стрес“ комплекса от промени, които настъпват в живия организъм под въздействието на външни дразнителни, той все още не знаеше, че главозамайващият ритъм на съвременния живот ще

изведе на преден план емоционалния стрес като основна причина на много болести! Какво лежи в основата на този претревожен факт?

В залата се чу лек шепот, защото професорът говореше неща, уточнени едва ли не на първата страница на учебника по психиатрия.

— Адреналинът — повиши глас професор Тикс и огледа победоносно залата, — именно адреналинът!

В залата се спогледаха с недоумение и зачакаха какво ще каже професорът по-нататък, а председателят тихо се изкашля и сподели няколко думи със седящия до него организационен секретар.

— Нашата лаборатория се нае с трудната, но високо благородна задача да отърве човечеството от излишното количество адреналин! — професорът овлажни пресъхналите си от напрежение устни. — В началото ние тръгнахме по най-баналния, а както установихме покъсно, и погрешен път. Оказа се, че успехите на съвременната психофармакология не могат да гарантират един траен резултат в борбата със стреса!

Залата слушаше потресена и не вярваше на ушите си как видният психофармаколог се справя на бърза ръка с психофармакологията. Председателят отново сподели някаква своя мисъл с организационния секретар и се вгледа по-внимателно в излъчващата някаква особена енергия фигура на трибуната.

— И точно тогава — продължи възторжено Джеремайа Тикс, — когато нашите експерименти бяха вече попаднали в задънена улица, една нещастна или по-скоро щастлива случайност ни показа верния път! Природата, този най-велик учител, се е погрижила за една пътека, съвсем естествена и чисто физиологична регулация на нервните процеси във върховите моменти на емоционалния стрес!

Професорът се опита да преглътне възбудата, но не успя и отпи малко вода от чашата върху катедрата.

— Какво според вас, уважаеми дами и господа, прави лъва едно смело, спокойно и уверено в силата си животно? Или, да кажем, котката. Нима не ви е направил впечатление фактът, че тя е в състояние часове да дебне една нищожна и никаква мишка? При това, без да мръдне! Коя е тази сила, кой е този мощен регулатор, който блокира тотално фаталните последици на емоционалния стрес?

Професорът направи ефектна пауза и с погледа на триумфатор обхвана притихналата зала.

— Опашката!!! Това на пръв поглед излишно продължение на гръбнака! Ето го отдушника — гласът на професора премина в кресчендо, — бих казал стресоотвода, който природата е предоставила на някои привилегировани! Нашите експерименти показаха, че след първото размахване на опашката нивото на адреналина в кръвта на подопитното животно рязко спада и опасните последици от стресовата ситуация вече не съществуват!

За миг залата мълча потресена, после настъпи невъобразима бъркотия. Председателят поклати глава и отново пошепна нещо на организационния секретар, който бързо стана и излезе от залата.

— А на другия край на спектъра са най-онеправданите! Тези, които нямат или почти нямат опашка! Заекът, таралежът, шимпанзето, човекът! Няма да се впускам в подробности, само ще насоча вашето внимание върху заека. Какво собствено е той? Едно страхливо, вечно уплашено и треперещо животно, едно перпетум мобиле на страха!

Гласът на професора вече едва се чуваше в настъпилата суматоха, но той не обърна внимание на това и продължи:

— И така, нашите експерименти навлязоха в заключителния си стадий. Утре върху операционната маса ще легне доброволец и когато измине възстановителният период...

Професор Джеремайа Тикс така и не можа да съобщи на конгреса какво ще се случи, когато измине възстановителният период. В залата влязоха двама отлично сложени мъже в бели престилки и навлякоха на професора една също така бяла, но с по-особена кройка престилка. Дватама мъжаги вързаха дългите й ръкави на гърба на професора и го изведоха от залата.

В препълненото помещение се възцари тишина и всички, кой знае защо, се почувствуваха малко гузни. Само от първия ред стана и напусна залата, без да погледне към някого, мъж на средна възраст с множество лентички на военни отличия върху цивилния си костюм.

* * *

... над насипа първо се подаде каската, а след това и лицето на един от участниците в летните маневри на Корпуса за светкавично

реализиране. Той погледна часовника си, оставаха броени минути до началото на акцията в тила на „врага“.

— Проклетата муха — помисли каската и понеже ръцете му бяха заети с тежко оръжие, напрегна гръбните си мускули и над насипа се показа елегантна опашка с метличка на края.

Досадното насекомо се запиля нанякъде...

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 1/1981 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.